

NUORISOVALTUUSTON -KÄSIKIRJA

MIKÄ ON NUORISOVALTUUSTO

- Nuorisovaltuusto on uskonnollisesti ja puoluepoliittisesti sitoutumaton vaikuttajaryhmä, joka koostuu 13-18-vuotiaista nuorista.
- **Meidän tehtävänämmme on:**
 - tuoda nuorten ääntä kunnan päätöksenteossa esille esim. lautakunnissa puheenvuoroilla, lausunnoilla ja aloitteilla
 - tiedottaa nuorille tekemistämme päätöksistä
 - tehdä viestintää ja tapahtumia monipuolisesti

TURVALLISEMMAN TILAN PERIAATTEET

Nuorisovaltuusto toiminnan ytimessä on turvallisemman tilan takaaminen kaikille. Siksi kaikissa nuorisovaltuuston tapahtumissa ja toiminnassa pidetään kiinni turvallisemman tilan periaatteista.

- **Kunnioita.** Kaikenlainen väkivalta, häirintä ja epäasiallinen käytös on kiellettyä. Poliittinen tausta, ihonväri, ikä, koulutus tai mitkään ominaisuudet eivät ole syy syrjivälle käytökselle.
- **Ole avoin.** Vältä tekemästä oletuksia toisista esimerkiksi sukupuolen, seksuaalisuuden, vamman tai vammattomuuden perusteella ja kohtaa jokainen ennakkoluulottomasti ja tasavertaisena.
- **Anna tilaa.** Huolehdi, että kaikilla on mahdollisuus osallistua keskusteluun. Kunnioita toisten yksityisyyttä ja käsittele arkoja aiheita kunnioittavasti. Arvosta toisten näkemyksiä, vaikka ne eroaisivat omistasi.
- **Pyydä anteeksi ja puutu.** Ole valmis myöntämään virheesi, jos olet tahallisesti tai tahattomasti loukannut muita. Älä jää seuraamaan sivusta, jos huomaat epäasiallista käytöstä.
- **Voit rentoutua.** Jokainen mokaa joskus. Suhtaudu uusiin asioihin ja tilanteisiin mahdollisuutena oppia uutta ja kehittyä.

NUORISOVALTUUTETUN TEHTÄVÄT

- Nuorisovaltuutetun tehtävänä on osallistua nuorisovaltuuston toimintaan, kokouksiin, tilaisuuksiin ja valmisteluihin.
- Vaikka olisitkin nuorisovaltuustossa rivijäsenenä, sinulla on tärkeä rooli toimia linkkinä nuorten ja päättäjien välillä
 - Vie rohkeasti kaveripiirisi, koulusi, nuokkarisi, asuinalueesi tai harrastuspiirisi nuorten mielipiteitä nuorisovaltuuston toimintaan!
- Nuorisovaltuuston tehtävänä yleisesti on tuoda nuorten mielipiteitä esille, tehdä viestintää ja järjestää tapahtumia.

VASTUUT JA VELVOLLISUUDET

Nuorisovaltuustotoiminnassa:

- vastuutehtävien hoitaminen huolellisesti ja ajallaan
- oma-aloitteisuus
- toiminnan suunnittelu ja toteutus muiden nuvalaisten kanssa
- sitoutuminen nuvatoimintaan
- omien rajojen tietäminen
- Kokouksiin saapuminen ajallaan

Nuorisovaltuuston kokouksissa:

- kokouksiin osallistuminen ja seuraaminen
- mielipiteen tuominen aktiivisesti esille ja keskustelun luominen
- äänioikeuden käyttäminen äänestystilanteissa
- myös eriävien mielipiteiden ilmaisu
- kokouksissa käytävien asioiden vieminen ja edistäminen omassa elinympäristössä
- toimintasäännön noudattaminen
- esityslistojen lukeminen ennen kokousta, jotta tiedät mistä kokouksessa puhutaan

PERUSTERMISTÖÄ

- **lautakunnat:** ovat asioita valmistelevia toimielimiä, joilla on tiettyjä vastuualueita, kuten ympäristö tai hyvinvointi. Nuvalla on edustuspaikat lähes jokaisessa lautakunnassa.
- **Kaupunginhallitus ja -valtuusto:** ovat kunnan vaikutusvaltaisimmat toimielimet ja niistä valtuustolla on suurin päätösvalta. Nuorisovaltuustoa edustaa puheenjohtaja varapuheenjohtaja molemmissa lähtökohtaisesti tasavertaisesti.
- **Aloitteet ja lausunnot:** Meillä on suora aloiteoikeus, jonka avulla voidaan ottaa kantaa ja tuoda omia ehdotuksia suoraan kaupunginvaltuustoon ja sitä kautta vaikuttaa. Lausunnoilla puolestaan pystytään vaikuttamaan, jos nuvalta kysytään yksittäiseen päätökseen mielipidettä.
- **Maankäytön ja palveluiden suunnittelu- ja toteutusohjelma (MAPSTO):** tarkoittaa asiakirjaa, jossa kerrotaan pidemmän aikavälin alueellisesta suunnittelusta ja toteuttamisesta. Ylöjärvellä mapstot tehdään aina viiden vuoden välein.
- **talousarvio:** tarkoittaa samaa kuin kunnan budjetti. Se on asiakirja, jolla ohjataan ja määritellään kunnan rahankäyttöä kalenterivuotta kohden.

EDUSTUSPAIKAT JA VASTUUTEHTÄVÄT

- **Puheenjohtajiston ja sihteerin tehtävät:**
 - **Puheenjohtaja** johtaa kokousta, jakaa puheenvuoroja ja huolehtii kokouksen etenemisestä, edustaa nuvaa kaupunginhallituksessa ja -valtuustossa sekä erilaisissa tapahtumissa muun muassa.
 - **Varapuheenjohtaja** johtaa tarvittaessa kokousta sekä edustaa nuvaa kaupunginhallituksessa ja -valtuustossa sekä erilaisissa tapahtumissa.
 - **Sihteeri** laatii pöytäkirjan kokouksesta. Virallisista nuorisovaltuuston kokouksista tehdään aina pöytäkirjat!
- **Viestintätiimi** suunnittelee ja tekee nuvan viestintää yhdessä laadittujen ohjeiden mukaisesti. Viestinnän tekemiseen pyritään sitoutumaan, jotta kenenkään harteille ei jäisi liikaa vastuuta.

VIESTINTÄTIIMI JA SEN TEHTÄVÄT

- Viestintätiimi koostuu (2-5) nuoresta, jotka ovat sitoutuneet tekemään viestintää yhdessä sovitetun ohjeistuksen mukaisesti.
- Viestintätiimin kokoonpano voi mahdollisesti muuttua kauden edetessä, mutta pyritään siihen, että tiimiläiset sitoutuvat parhaansa mukaan.
- Yhdellä tiimiläisellä vetovastuu
- **Viestintätiimin vastuut:**
 - viestinnän sisällön suunnittelu
 - aikatauluttaminen
 - visuaalinen suunnittelu
 - viestinnän tekeminen ja julkaiseminen
 - tapahtumissa somettaminen ja kuvaaminen
- (Viestinnälle oma käyttäjä Canvaan ja selkeä kansiointi)

LAUTAKUNNAT

- Nuorisovaltuustolla on edustus hyvinvointi-, kasvatusta- ja opetuslautakunnassa, teknisessä sekä ympäristölautakunnassa.
- Jokaisessa lautakunnassa on varsinainen ja varaedustaja. Kummatkin ovat silti tasavertaisia ja vuorottelevat kokouksissa käymistä.
- Kaikissa muissa lautakunnissa on kaksi nuvan edustajaa paitsi hyvinvointilautakunnassa, jossa on neljä.
- Samassa lautakunnassa edustavien nuvalaisten tulisi pitää yhteyttä, jotta tiedetään, ketkä/kuka käy milloinkin kokouksessa.
- Lautakunnissa on hyvä pitää puheenvuoroja, mutta se ei ole pakollista. On myös täysin okei, ettei sano mitään!

VINKKEJÄ LAUTAKUNTAAN

1. Lue tai silmäile esityslista vähintään ennen kokoukseen menoa, mutta olisi hyvä valmistautua huolellisesti kokouksiin ja mahdollisiin puheenvuoroihin
2. Jos nuvan kanta on epäselvä jotain lautakunnassa käsiteltävää asiaa koskien, älä pelkää kysyä muiden nuvalaisten mielipiteitä
3. Älä pelästy liitteiden ja papereiden määrää
4. Halutessasi voit kysyä aina viranhaltijoilta ja lautakunnan puheenjohtajalta lisätietoja listalla olevista asioista
5. Voit myös aina kysyä kokouksen aikana vaikeista sanoista ja asioista
6. Vaikuta päätöksiin, vaikka et saakaan äänestää
7. On okei olla myös pitämättä puheenvuoroja, varsinkin alkuun se voi olla pelottavan tuntuista
8. Muista olla oma itsesi kokouksissa, vaikka edustatkin nuvaa lautakunnassa

NUVA RY:N TOIMINTA

- **Nuorisovaltuustojen liitto (Nuva ry):** antaa nuorisovaltuustoille edunvalvontaa ja tarjoaa koulutuksia sekä järjestää valtakunnallisia tapahtumia, kuten Aktiivipäivät. Nuva ry:n tärkein tehtävä on kuitenkin edistää nuorten vaikutusmahdollisuuksia yhteiskunnassa.
- **liittohallitus (Liha):** on Nuva ry:n johto ja se koostuu seitsemästä kokeneesta nuvalaisesta. Liittohallitus valitaan joka vuosi marraskuussa pidettävässä liittokokouksessa, johon pääsee osallistumaan ja äänestämään jokainen Nuva ry:n jäsen.
- **Piirihallitus (Piha):** on Nuva ry:n alla toimiva paikallistason yhdistys, joka mm. järjestää tapahtumia ja tarjoaa edunvalvontaa. Piirihallitukseen on mahdollista asettua ehdolle vuosikokouksessa kaikki Nuva ry:n jäsenet.

HYVÄ MUISTAA

- Voit aina kysyä, jos jokin on epäselvää!
- Vanhat nuvalaiset auttaa kaikessa missä vain pystyvät<3
- Pidetään toiminta rentona, mutta saadaan asioita kuitenkin aikaiseksi!
- Jos sinulla on idea, jonka voisimme toteuttaa, kerro siitä!
- Muista käyttää ääntäsi aktiivisesti, jotta nuorten ääni tulisi kuuluviin mahdollisimman laajasti!
- Kaikkea ei tarvitse osata tai tietää heti!

konstan huomiot:

Yleiset:

-Esitelmää kokoksessa tai mahdollisesti vallanvaihdossa (katotaan se sitte), ennen kun annatte luettavaks. Suullisesti kun kertoilee, asiat selkenee. Toki mukana kaikessa muussakin perehdyttämisessä.

-Viestintätiimi olis jees selkeyttää ja käydä läpi selkeesti sit jokaisen tiimiläisen vastuut. Toki varsinkin alussa ottakaa te vastuuta tästä. (Huomioikaa myös että kaikista ei ole viestintään, vaikka halua olisikin)

-Tykkään siitä että kannustatte kysymään ja puhumaan lautakunnassa, mutta haluisin että tuotaisiin esille myös se, että ei tartte puhua, voi myös vaan kuunnella. Itse en puhunu juuri mitään ekalla kaudella, etenkin nuoremmille se on tosi pelottavaa.

Hyvä että kannustatte, mutta elköö pakottako, ja tehkää se selväks.

-Oikeinkirjoitus.....

-Ehkä lisäisin vie ihan perusjutut siitä, mikä on nuorisovaltuusto, silleen omana dianaan

-

Pilkunviilausta:

-Jäikö lobbaus kesken, onko tarpeellista mainita?

-KOKOUKSET KALENTERIIN, ymmärrän asian tärkeyden, mutta en pidä capsista virallisissa papereissa. Ehkä jos korostaa vaan kokouksiin osallistumisen tärkeyttä

-Suurin osa hyvä dioja, mutta etenkin Nuva Ry:tä dia on tosi täynnä, voisko tiivistää? Muutenkin dioja vois vähänn selkeyttää, osa vaikeesti luettavaa, kun infoa on paljon. Voi jakaa yhen dian asiat monelle, on helpompaa luettavaa. (Toki hyvä pyytää myös joku esittelemään esim pihaa, voitte myös itse tehdä sen) (Ps. kaikella kunnioituksella, ei Evitaa)

-Hyvää yritetähän, priimaa tuppaa tulemahan! Kyl tää on teiltä tulee laatukamaa, hyvä te!